

John Armleder

HEPHİÇ

24 NİSAN-25 MAYIS 2025

DIRIMART DOLAPDERE

*Çalışmalarımda, metinden ve anlama araçlarından kaçınma eğilimindeyim.
Bence eseri yaratan izleyicinin kendisidir.*
John Armleder

Whoopee, 2025
Tuval üzerine karışık teknik
165 x 110 x 6 cm

Dirimart, çağdaş sanat tarihinin özgün figürlerinden, 1960'ların Fluxus hareketinin paralelinde Cenevre'de hayata geçen Groupe Ecart'ın kurucusu John Armleder'in Türkiye'deki ilk sergisi HEPHİÇ'i duyurmaktan mutluluk duyar. Armleder'in 1960'lardan günümüze sanatsal yolculuğunu izleyiciyle buluşturan sergi, sanatçının kâğıt işlerinden ikonik mobilya heykellerine ve özellikle bu sergi için yarattığı dökme-yayma (*pour-and- puddle*) resimlerine uzanan geniş bir seçkiyi bir araya getiriyor.

1948'de Cenevre'de doğan John Armleder'in pratiği resim, heykel, yerleştirme ve performans aracılığıyla sanatın geleneksel sınırlarına meydan okur. Armleder'in oyuncu ama eleştirel yaklaşımı, buluntu nesnelerin canlı renk katmanları ve yansıtıcı yüzeylerle bir araya getirilmesiyle uyumlu ama beklenmedik yanyanalıklara yol açarken estetik normlara dair algılarımızı sorgulayan ortamlar yaratır. Besteci John Cage'den etkilenen John Armleder, yaratıcı sürecinde sanat ve gündelik efemeranın keyifli çarpışmasına olanak tanıyarak şans ve deneyselliği pratiğine dahil eder. Öngörülemeyen kromatik karşılaşmalara alan açan dökme-yayma resimleri boyanın akışkan doğasının keşfi niteliğindedir. Benzer şekilde, Armleder'in yerleştirme ve heykelleri de sanatsal sergilemedeki hâkim eğilimleri ve kültürel referansların sürekli değişen manzarasını sorgular.

Serginin başlığı HEPHİÇ, Armleder'in çoğunlukla benimsediği esrarengiz yaklaşımının tipik bir örneği olarak katmanlı bir anlam ve izleyicinin olası keşiflerine açık, kasıtlı bir belirsizlik taşıyor. HEPHİÇ, bir yandan estetik değerlerin sürekli yeniden yorumlanmasını -Armleder'in sanatsal süreçleriyle yüklü bir süreklilik ve devamlılığı- vurguluyor. Öte yandan, sanat dünyasının anıtsal ve zamansız olana dair iştahına veya galeri sergilerinin geçici doğasıyla mizahi bir tezat oluşturarak kalıcılığa dair alaycı bir ifade sunuyor. Ya da sanatsal fikirlerin döngüsel doğasını, onların sürekli geri dönüşümünü ve yeniden yorumlanmasını çağırıştırıyor. Yorum ne olursa olsun, Armleder'in bunların hepsine vereceği yanıt, muhtemelen, "Bu da doğru," olacak; zira HEPHİÇ izleyicileri hem ciddi hem de mizahi olan bir diyaloga davet ediyor.

HEPHİÇ'te sergilenen, sanatçının 1960'lardan 1983'e uzanan dönemde mürekkep, suluboya, guaj, akrilik, yağlıboya ve kolaj gibi farklı malzemelerle ürettiği 31 kâğıt işinden oluşan seçki, Armleder'in pratiğindeki sürekliliği ortaya koyarken çizgi, form, doku ve doğaçlamaya odaklı bir inceleme alanı sunuyor. İster kolajlanmış parçalar, ister bağımsız kompozisyonlar veya eskizler olsun, seçkideki eserler sanatçının sanat yapımına yönelik daha geniş kapsamlı yaklaşımını yansıtıyor.

Anıtsal, 10 metrelik bir resim olan, serginin öne çıkan işlerinden *Yakety Yak*, Armleder'in kendiliğindenliği, şansı ve Fluxus ideallerini özetliyor. *Yakety Yak*, bir sanat eserinden çok, sergilendiği bağlam içinde gerçekleşen bir olay niteliği taşıyor.

Armleder'in yansıtıcı işleri ise sabit bakış açılarını istikrarsızlaştırarak izleyiciyle etkileşime giriyor ve galeri mekânını dinamik bir görsel alana dönüştürüyor. Sanatçı aynalı yüzeyler, cilalı metaller ve diğer yansıtıcı malzemeler kullanarak hem çevreyi hem de izleyiciyi sanat eserine davet ederken gören ve gördüğü nesne arasındaki sınırları bulanıklaştırıyor.

DİRİMART

Sanatçının görünüşte düzenli nokta (*dot*) resimleri, canlı ve dağınık formlarıyla desen dağılımının olasılıklarını keşfediyor. Bu resimler, sanat tarihinde Picabia'dan Damien Hirst'e uzanan daha geniş kapsamlı diyaloglarla ilişkilendirilen Armleder'in "Mesele yeni bir şey icat etmek değil... daha önce yapılmış olanla ilişki kurmaktır," inancını yansıtıyor.

Sanatçının dökme-yayma resimlerinden oluşan diptikleri, Larry Poons'un dökme ve damlatma resimlerini anımsatır şekilde, Armleder'in şansa olan daimi hayranlığını bir kere daha vurguluyor. Burada renkler, Fluxus değerlerini yankılar şekilde serbestçe akmaya veya birikmeye bırakılıyor ve yüzeyi rastlantı ve eylemin birleştiği bir sahneye dönüştürüyor.

John Armleder'in ilk olarak 1970'lerin sonlarında yarattığı ikonik *Mobilya Heykelleri* (*Furniture Sculptures*) mobilya parçalarını –oturakları, müzik aletlerini, masaları– resimlerle birleştirerek sanat ve gündelik yaşam arasındaki ayrımı meydan okuyan, üzerinde düşünülmüş ortamlar yaratıyor. Sanatçının *HEPHİÇ* için tasarladığı iki yeni *Mobilya Heykeli* ise değer ve işlev, seri üretim ve benzersizlik gibi konulardaki sorgulamalarının devamı niteliğini taşıyor.

Son olarak *HEPHİÇ*, Armleder'in şehrin benzersiz bağlamına ve enerjisine yanıt vermek üzere İstanbul'da geçirdiği süre boyunca üreteceği mekâna özgü yerleştirmesine yer veriyor.

John Armleder *HEPHİÇ*'le izleyicileri çizimler, soyut resimler ve mobilya heykellerini kapsayan geniş, mizahi ve deneysel pratiğine davet ediyor ve çağdaş sanat üzerindeki kalıcı etkisini bir kere daha kanıtlıyor. Sergi, 24 Nisan–25 Mayıs 2025 tarihleri arasında Dirimart Dolapdere'de ziyaret edilebilir.

John Armleder (d. 1948, Cenevre) İsviçre'nin Cenevre kentindeki Ecole des Beaux Arts'tan mezun oldu. İlk sergisini 1969'da Cenevre Hotel Richemond'daki Ecart Happening Festivali'nde açtı. Armleder'in eserleri, Modern Sanat Müzesi (MoMA), New York; Centre Pompidou, Paris; Kunstmuseum Basel, Basel; Çağdaş Sanat Müzesi (MOCA), Sidney; Modern ve Çağdaş Sanat Müzesi (MAMCO), Cenevre gibi önde gelen kurumlarda sergilendi. Sanatçı 1986'da 42. Venedik Bienali İsviçre Pavyonu'nda İsviçre'yi temsil etti. Son dönem kişisel sergileri arasında *HEPHİÇ*, Dirimart Dolapdere, İstanbul (2025); *Encore Trop*, Centre d'Édition Contemporaine, Cenevre (2024); *Transparents*, Musée Barbier-Mueller, Cenevre (2024); *EXPERIENCES*, Kunsthalle Marcel Duchamp, The Forestay Museum of Art (KMD), Cully (2023); *Again, Just Again*, Rockbund Sanat Müzesi, Şanghay (2021) ve *John M. Armleder*, Aspen Sanat Müzesi, Aspen (2019) yer alıyor. Katıldığı önemli sergi ve bienaller arasında Biennale de l'Image en mouvement, Cenevre (2016); 6. Şanghay Bienali, Şanghay (2006); 2. Liyon Çağdaş Sanat Bienali, Liyon (1993); documenta VIII, Kassel (1986) ve 6. Sidney Bienali, Sidney (1986) yer alıyor. John Armleder Cenevre'de yaşıyor ve çalışıyor.

Ayrıntılı bilgi için press@dirimart.com veya +90 212 232 66 66 üzerinden galeriyle irtibata geçebilirsiniz. Tüm görseller telif hakkı yasası ile korunmaktadır, galerinin onayı olmadan kullanılamaz.

press@dirimart.com
dirimart.com

DİRİMART DOLAPDERE
İrmak Caddesi 1-9
34440 Dolapdere İstanbul
+90 212 232 66 66

DİRİMART PERA
Meşrutiyet Caddesi 99
34430 Beyoğlu İstanbul